

Börtönújság

2017. MÁRCIUS

CXX. (120.) évfolyam

Alapítva 1898

Vendéglátósok vizsgáztak Pálhalmán

Egri mesék

Tíz éve indult el Angliából a Storybook program abból a célból, hogy a mesék erejével segítsen közelebb hozni egymáshoz a börtönben ülő szülőket és gyermekeiket. A távollét és a fogvatartással járó stigma ugyanis legalább akkora büntetés a gyerekeknek, mint az elítélt szülőnek. Ezért is alapította meg 2010-ben a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet saját meseprogramját, amely a közeljövőben jó eséllyel bekerül az Európa Tanács jó gyakorlatai sorába.

„Nem az én bűnöm, mégis az én büntetésem”. Ez volt annak az angliai konferenciának a mottója, amely elindította először a közös gondolkodást, majd a tetteket, hogy az elítélt szülők és a gyermekeik minél közelebb kerüljenek egymáshoz, hogy életben tartsák a családi kapcsolatokat. Ahogy *Juhász Attila* bv. ezredes, az egri börtön volt parancsnoka, a program elindítója elmondta, a börtönben ülő szülők gyermekei többszörös hátrányt szenvednek, szüleik elzárását leginkább ők élik meg büntetésként. Azon túl, hogy a szülő nincs napi kapcsolatban gyermekével, a gyermekek sokszor elveszítik a lakhatásukat, állami gondozásba vagy nagyszülőkhöz kerülnek, jó eséllyel a család is rosszabb egzisztenciális helyzetbe kerül, nem beszélve a stigmáról, amelyet a gyermek is cipel.

Egyszerű, de nagyszerű

Az egri programnak, mint minden jó programnak, az egyszerűségében van a sikere: az elítélt anyák cd-re mondják a mesét, amelyet eljuttatnak gyermekeiknek. De azért mégsem olyan egyszerű, hiszen az egri program az angol eredeti továbbfejlesztett, kiteljesedett változata. Történt ugyanis, hogy az egri börtönnek a program indulásakor nem voltak technikai eszközei és mesekönyvei. Előbbiben a városi televízió, utóbbiban a megyei könyvtár sietett az intézet segítségére. A könyvtár munkatársa, *Lúcsi Margó* kezdetektől segítette a projektben, és azt tapasztalta, hogy nem csak a gyerekeket, de a fogvatartottakat is érdeklik a mesék. 2010 óta meseterapeutaként minden hétfőn mesefoglalkozást tart az Egerben fogvatartott anyáknak, ahol drámapedagógiai módszerekkel, mesékkal dolgoznak. Mára az anyák megtanulták értelmezni és használni a meséket, minden gyereknek a személyiségének, korának megfelelő meséket választanak ki, és arra is lehetőség van, hogy két percben személyes üzenetet küldjenek a mesék végén.

A mese jobbá tesz?

Az első sikereken felbuzdulva fogvatartotti javaslatra megkeresték az egri fogyatékos gyerekek otthonát, ahová heti rendszerességgel jártak el. Van a körnek olyan tagja, aki szabadulását követően először önkéntesként jelentkezett egy kórház gyerekosztályára meseterapeutának, most már főállásban ez a munkája, és már többször visszatért az egri börtönbe előadást tartani arról, neki mennyit és hogyan segített a program. 2003-ban aztán *Boldizsár Ildikó* meseterapeuta karolta fel a programot: ekkor öt elítélt nő és tizenhárom gyermeke vehetett részt intenzív meseterápiás táborban. A program összegzéseként csak annyit mondtak: mindössze tíz nap, de életre szóló tanulság. 2013 óta együtt dolgoznak az Add a kezud Egyesülettel is. Velük még tovább tudtak lépni: az egyesület kapcsolatot teremt a fogvatartott és a családtagok között, és együtt igyekeznek megtalálni a megoldást a családokban feszülő problémákra. De a programban dolgozók sosem tévesztik szem elől, hogy a meseterápia célcsoportja elsősorban a gyermek.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Dr. Tóth Tamás** bv. vezérőrnagy, országos parancsnok. Főszerkesztő: **Makula György** bv. alezredes.

Főszerkesztő-helyettes: **Kellner Gergely** bv. százados. Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**.

Fotó: **Apró Andrea és archív**. A szerkesztőség elérhetőségei: **BVOP Kommunikációs Főosztály**.

Cím: 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8., Telefon: **+36/1/301-8424, -25**, E-mail: **sajto@bv.gov.hu**,

Nyomdai előkészítés: **GleenArt Grafika Bt**. Nyomda: **Duna-Mix Kft**. 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Amikor mesélek, olyan, mintha fogná a gyerekek kezét

A meseterápiás foglalkozásokon tíz-tizenöt fogvatartott vesz részt rendszeresen. Renáta, Bak Mónika és Jónás Mónika arról beszélt, mit jelent a program nekik és gyermekeiknek. Mindhármuknak több kiskorú gyermeke van.

Börtönűjság: Hogy választanak mesét?

Renáta: Én otthon is meséltem a gyerekeimnek. Szeretem a meséket, főleg a magyar népmeséket, de szeretem *Andersen* meséit is, mert tudjuk mindannyian, hogy azok tanító mesék.

- Önöket is tanítják a mesék?

Renáta: - Igen, a mese a felnőtt és a gyerek lelkét is gyógyítja. A hétköznapiakban elfelejtjük, hogy mennyi csoda vesz minket körül. A mesék ezt hozzák vissza, minden alkalommal átélhetjük a csodát.

- Hol van a csoda a mesékben?

Renáta: - Máttyás király meséiben mindig az igazság, a szeretet és a jó győz. Minden királylánynak megvan a királyfia.

Bak Mónika: - A mese sokszor visszavezet minket az álmovilágba, még minket felnőtteket is, ezért nagyon szeretjük mi is, ha a meseszakkörön ilyen történeteket olvasunk.

- Hogy működik a szakkör?

Bak Mónika: - Minden hétfőn jön *Margó néni*, hoz meséket, amiket először átbeszélünk és sokszor vissza is kérdezi, hogy mennyit jegyeztünk meg belőle. Mondókat tanulunk, játszunk, majd ezek alapján választjuk ki a mesét, amit fel szeretnénk mondani.

Jónás Mónika: - A mese nem csak a gyerekeknek, nekünk is tanulás, és jó szórakozás.

- Mit jelent a gyerekekkel való kapcsolattartásban ez a lehetőség?

Bak Mónika: - Nagyon közel hoz minket. Karácsonykor is együtt készítettük a gyerekeknek az ajándékokat, mondókat írtunk, rajzoltunk, amihez nagyon sok segítséget kaptunk.

Jónás Mónika: - Most májusban pedig a gyereknapi mondunk fel meséket, hogy a gyerekek minél többet hallják a hangunkat.

- Melyik a kedvenc meséjük?

Jónás Mónika: - Nekem két kislányom van, a királylányos mesék jöhetnek minden mennyiségben.

Bak Mónika: - Mindig és mindenkor a Hófehérke.

Renáta: Nekem négy gyermekem van. A kisfiam *Benedek Elektől* szereti a Bolondos Mihókot, de a Szóló szőlőt, a Csupaháj, Nyakigláb, Málészáj című mesét és a Szélike királykisasszonyt is tudom álmomból felköltve. Renáta még azt is hozzátette, hogy nagyon fontosnak tartja, hogy különböző népcsoportok

meséivel, így kultúrájával is megismerkednek. Szerinte minden népcsoportnak van jellemzője, amely a mesében is megjelenik. Meg is kérdeztem tőle, hogy szerinte a magyarokra mi jellemző? – Az egyes és hármas szám minden népmesében megjelenik, és mindig a legkisebb fiú vagy leány győzelmeskedik, náluk van az igazság.

- Beszélgetnek a gyerekekkel a helyzetükről?

Renáta: - Igen, én szoktam. Attól hogy gyerek, attól még nyílt az értelme, sőt, néha jobban átlátják a dolgokat, mint mi felnőttek. Vannak érzelmek, amiket az ember elfojt a beszélőn is, mert azt gondolom, nem véletlenül vagyunk itt, és ez nehéz. De amikor mesélek, olyan, mintha fogná az ember a gyerekek kezét, és együtt mennénk végig azon az úton, amiről a mese szól. Ezt senki nem veheti el tőlünk. Nekem bent van a férjem is, a gyerekek az édesanyámmal vannak. A fiam még nagyon kicsi volt. Minden fiúnak meggyőződése, hogy az ő apukája a királyfi. El kellett neki mondanunk, hogy az ő apukája is királyfi, de amíg megtalálja a királylányt, külön utakon kell járni.

Bak Mónika: - Egy hónapban egyszer van beszélő, és ha nehéz helyzet alakul ki, megfogjuk egymás kezét, elmondunk egy mondókat és ezzel feloldjuk a feszültséget. Sokszor elnevetik magukat, hogy anyu, de jó, ezt hol tanultad? Elmondom nekik, hogy a meseszakkörön. Oldódik a lelkünk és így könnyebben feldolgozzák a beszélőt is.

Jónás Mónika: - Az én gyermekeim minden képeslapnak örülnek, de nagyon várják a cd-t. Ilyenkor a hangunkat is hallják és így közelebb éreznek magukhoz minket.

- emzé -

Máttyás király és a koldus

Visegrádi udvarában tartózkodott Máttyás király. Vitézeinek lovagi tornájában gyönyörködött, mikor eléje járult egy vénséges vén koldus. A király kezével intett katonáinak: szakítsák félbe játékukat, hogy nyugodtan végighallgathassa az aggastyán könyörgését.

- Felséges királyom – hajladozott a koldus –, szánj meg egy nagyobb összeggel, hiszen mindkettőnknek Ádám és Éva volt a közös apja, anyja, így hát végeredményben testvérek vagyunk. A meggyőző szavakra beleegyezően bólintott Máttyás király, mégiscsak egy árva fillért hajított a koldus kalapjába.

A koldusba egy pillanatra benne dugult a szó meglepetésében, de kisvártatva mégiscsak kitört belőle az elégedetlenség:

- Fenséges királyom, életem, halálom kezembe ajánlom, mit vétettem ellened, hogy testvér létedre egy csekélyke fillérral szúrtad ki a szemem?

A bölcs király mosolyogva mondta:

- Menj csak Isten hírével te jó ember, és ne zsörtölődj, mert ha minden testvéredtől annyit kapsz, mint tőlem, nemsokára te leszel a legvagyonosabb úr a földkerekségen.

A Házasság Hete, az elköteleződés ünnepe

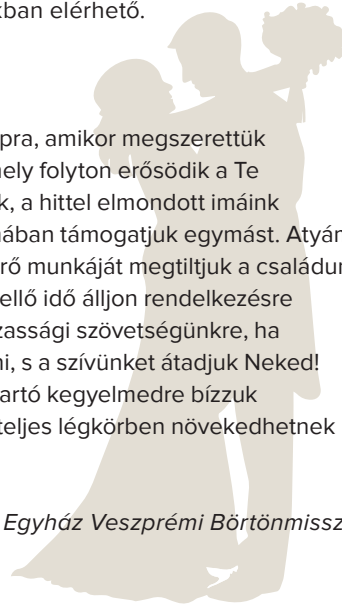

1996 óta a világ több országában megrendezik a Házasság Hete programsorozatát, amelyre idén február 12–19. között került sor. Hazánk 2008-ban csatlakozott a nemzetközi mozgalomhoz. Az életnek erre a nagyon fontos időszakára tanulókkal kell felkészülni, hiszen befektetés nélkül nincs eredmény. Isten kegyelméből képesek vagyunk arra, hogy bensőséges kapcsolatot tartsunk fenn a házasságban. Ennek kulcsa a férj és a feleség közötti kapcsolat minősége. Ha jól működik a család, akkor az hatni fog az élet minden területére. Tökéletes házasság nem létezik, mert mindegyikben előfordulhatnak hullámzások, de Krisztus által képesek vagyunk úrrá lenni a helyzetek felett! A problémák többsége az összetört közösség vagy a bensőségesség hiánya miatt alakul ki, a követelőzés pedig megfojtja a kapcsolatokat. Az emberi kapcsolatok ápolása időt és kitartó munkát igényel. Párkapcsolati tanácsokkal a „Békevár” című könyv első és második kötete a börtönkönyvtárakban elérhető.

A házastársak imája

Uram, kérlek, segíts, hogy mindig emlékezzünk arra a napra, amikor megszerettük egymást! Házasságunkat hatalmas kincsnek őrzük, amely folyton erősödik a Te szeretetedben. Mivel szeretetben és békességben járunk, a hittel elmondott imáink megválaszolást nyernek. Kitartunk egymás mellett, és imában támogatjuk egymást. Atyám, erősítsd meg az együvé tartozásunkat! Minden gonosz erő munkáját megtiltjuk a családunk életében, a Jézus nevében! Segíts abban, hogy mindig kellő idő álljon rendelkezésre a kapcsolatunk frissen tartására. Emlékeztess minket házassági szövetségünkre, ha megfeledeknénk róla. Mi a krisztusi utat kívánjuk követni, s a szívünket átadjuk Neked! Örömmel valljuk, Jézus az Úr az életünkben! Uram, megtartó kegyelmedre bízunk családunkat, így gyermekeink boldog, öröm- és szeretetteljes légkörben növekedhetnek fel, elkerülve a válás okozta sérüléseket. Ámen.

Bor Ferenc, Krisztus Szeretettel Egyház Veszprémi Börtönmisszió

Börtönkápornát avattak Kaposváron

Balás Béla, a Kaposvári Egyházmegye püspöke szentelte fel a Szent Lénárd ferencesről elnevezett új börtönkápornát a kaposvári bv. intézetben. A kápolna központi eleme a Jézus szenvedésének tizennyházi stációját bemutató képsorozat, amelyet a börtön egyik fogvatartottja festett, és amelyeket felajánlott az intézetnek. A kápolnába adományként érkezett az új oltár is, amelyet *Meiszterics László* készített *Lukácsi Géza* börtönlelkész közreműködésével. A püspök a kápolnaszentelőn útravalóul elmondta, hogy a szorongás és félelem a belső rácsok lebontásával szüntethető meg, a valódi szabadsághoz, a lelki egészséghez pedig Istentől keresztül juthatunk el. A kápolna névadója a XVIII. században élt Szent Lénárd ferences lelképásztor, aki több mint negyven éven át szolgált Itáliában népmisztionáriusként.

Védő-háló

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben a kábítószer-problémával érintett fogvatartottak részére is megkezdődtek a csoportos foglalkozások. A Védő-háló program célja, hogy a kábítószer-problémával érintett fogvatartottaknak elősegítsék sikeres társadalmi beilleszkedését, az életminőséget kedvezően befolyásoló készségek és jártasságok kialakulását. A program ezt úgy kívánja elérni, hogy helyzetgyakorlatok és szerepjátékok révén fejlesztik az önismeretet, valamint a harag- és agressziókezelési képességeket. A csoportfoglalkozások során az elítéltek megismerkedhetnek a felnőttképzési és szakképzési lehetőségekkel is, munkaerőpiaci ismereteket szereznek, és álláskereső technikákat is elsajátítanak, a különböző szituációs feladatok pedig segítenek az állásinterjúra való felkészülésben.

Az év első két hónapjában a szokatlanul nagy és hosszan tartó hideg és a hó állította megpróbáltatások elé az ország lakosságát és a közszolgáltatókat. A fogvatartottakon semmi nem múltott: az önként jelentkező elítéltek most is ott álltak a „gáton” csákllyával vagy hólapáttal a kezükben, hogy könnyebbé tegyék a civil lakosság életét.

Hóhányók

Nemcsak a jég és az ár, hanem a hó is feladta a leckét az ország északkeleti régiójában élőknek, de ők is számíthattak a büntetés-végrehajtás segítségére. A január közepén kialakult rendkívüli hóhelyzetre tekintettel az egri, a miskolci, a sátoraljaújhelyi és a nyíregyházi bv. intézet önkéntes munkát vállaló fogvatartottjai is hólapátot és seprűt ragadva siettek a behavazott városok segítségére. Az egri börtönben futó „Börtön a városért” program az egyik legaktívabb jóvátételi kezdeményezés, amelyet 2008-as létrehozása óta városszerte elismerés övez. A mostani hóeltakarításban tizenkét fogvatartott vett részt. Miskolcon a helyi bíróság kérésére takarították el a havat a fogvatartottak. Négy önkéntes nyíregyházi fogvatartott pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet előtti járdáról hánnya el a havat, hogy biztonságossá tegyék az intézet előtt elhaladó gyalogosok útját.

Csákllyával törték a jeget

Az olvadó hó és a Tiszán levonuló jeges ár a belvízi védekezést veszélyeztette a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság Tiszaeszlári Szivattyútelepén. A szivattyútelep feladata a környék településeiről és mezőgazdasági területeiről összegyűlt belvíz áttemelése a Bazsi-csatornán keresztül a Tiszába. A levonuló árral a belvíz jelentős mennyiségű hordalékot hozott magával, amely gátolta a szivattyú működését. A Vízügyi Igazgatóság megkeresésére önként jelentkező fogvatartottak – akiket a vízügyi szakemberek szakmailag felkészítettek a nehéz munkára – csákllyákkal törték fel a csatorna jegét, majd a felszabadított hordalékot összegyűjtötték és a partra szállították, így munkájuk eredményeként a szivattyúkat be lehetett indítani. Az intézet parancsnoka arról is biztosította a Vízügyi Igazgatóságot, hogy a tiszalöki börtön segítségére az esetleges tavaszi árvízi és belvízi védekezés során is számíthatnak.

Beteg gyerekeknek segítettek Tökölön

A Heim Pál Gyermekkórház részére készítettek népszerű mesefigurákat, mesejeleneteket tartalmazó festményeket és cérnaképeket a tököli fogvatartottak. A kórház vezetése örömmel fogadta a kis betegek mielőbbi felépülését szolgáló intézeti felajánlást. A gyermekek kedvenc figuráit ábrázoló, remekbe szabott képeknek köszönhetően szebb környezetben, így remélhetőleg boldogabban gyógyulhatnak a gyermekek. A két tököli bv. intézet elítéltejei a jóvátételi program keretében készítették a cérnaképeket és a jobb agyféltekés rajzolási technikával festett festményeket a Heim Pál Gyermekkórház kis betegei számára. Az alkotások létrehozásában a két intézetből húsz elítélte vett részt. Az alkotásokat Pesti Ferenc bv. ezredes, a tököli intézetek parancsnoka adta át dr. Fekete Ferencnek, a kórház igazgatójának.

A reintegráció hírei

A büntetés-végrehajtás egyik legfontosabb feladata az elítéltek reintegrációjának, vagyis társadalmi beilleszkedésük elősegítése. A reintegrációs programok egyre több és sokrétűbb lehetőséget kínálnak a fogvatartottak számára, hogy a börtön falai között bővítsék tudásukat, és hogy minél nagyobb eséllyel lépjenek ki az életbe. Erre szolgálnak a tréningek, a szakmaképzések, valamint a börtönökben megteremtett munkalehetőségek.

SZEGED

Nádaratás a Holt-Tiszán

Évek óta nem volt ilyen vastag jégtakaró a Holt-Tiszán, ezért különösen nehéz munka várt arra a negyven fogvatartottra, aki alkalmasnak bizonyult a Nagyfa-Alföld Kft. területén, a nagyfai Holt-Tiszán nőtt nád aratására. A 15 cm-re hízott jégen, átlagosan mínusz hétfokos hidegben dolgozó nádaratók napi öt órát dolgoztak, de három óra munka után melegedőszünetet tarthattak és forró teát is kaptak.

Képzés a Nagyfa-Alföld Kft.-ben

Villanyszerelőket és kertészeket is képeznek a Nagyfa-Alföld Kft. szegedi és nagyfai telepén. A januárban megkezdődött oktatáson a fogvatartottak heti egy elméleti és egy gyakorlati képzésen vesznek részt. A Szegedi Fegyház és Börtön szakmai munkacsoportja azokat az elítélteket választotta ki a jelentkezők közül, akik tíz osztályt végeztek, egészségügyileg alkalmasak, együttműködőek, kifogástalan a magatartásuk és szorgalmasan dolgoznak. A tizennégy villanyszerelő és tizenhét kertész a kétéves képzés végén szakmunkás-bizonyítványt kap, tanulási idejük szolgálati időnek számít, és nem utolsósorban a Nagyfa-Alföld Kft. alkalmazza majd őket. A tanfolyamot szervező Szegedi Szakképzési Centrum külső vállalkozókat is alkalmaz a gyakorlati oktatásra. A kertészeket oktató vállalkozó elmondta, hogy szabadulás után szívesen alkalmazza a most még büntetésüket töltő fogvatartottakat.

Folytatódik az autóiipari gyártás Szekszárdon

A jól végzett munka a szekszárdi bv. intézetben is meghozta eredményét, ugyanis folytatódik a 2016-ban indult együttműködés egy szekszárdi autóiipari céggel. A megrendelő cég jó tapasztalatokat szerzett az eddigi együttműködés során, a fogvatartottak minőségileg jó munkát végeztek, a normát is teljesítették, így a karácsony környéki leállás után január elején ismét beindult a termelés. Az autóiipari cég húsz fogvatartottnak biztosít folyamatos munkát.

Szakképzett vendéglátósok Pálhalmán

Februárban ért véget az a kétéves OKJ-s képzés, amelyen a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet Mélykúti alegységének fogvatartottjai vettek részt. A hallgatók az elméleti és gyakorlati részből álló vizsgán szakmai bizottság előtt adhattak számot tudásukról, felkészültségükről. „Csak ügyesen lányok, mindent tudunk, menni fog...” – szűrődött ki a felkészülésre, várakozásra szánt tanteremből a biztató és nyugtató mondat. Az izgalom nem volt alaptalan, hiszen az elméleti és gyakorlati feladatok mellett a vizsgázóknak angol nyelven is helyt kellett állniuk. Az első vizsgázókat izgatottan kérdezték a többiek, akik megkönnyebbülve mesélték el tapasztalataikat. Majd a konyhában hozzáálltak a vizsgafogások elkészítéséhez, amelyeket nem csak meg kellett főzni, de a szakszerű és figyelmes tálalás is a vizsga része volt. A sikeres vizsganap végén tizenhatan vehették át az oklevelet, többen még dicséretben is részesültek.

(Interjú a résztvevőkkel a 11. oldalon)

Zárkaajtók Szegedről

A Csillagbörtönben mutatták be februárban azoknak az új zárkaajtóknak a prototípusait is, amelyek az épülő új börtönökbe kerülhetnek. Tavasszal megkezdődhet a zárkaajtók összeszerelése. A tervek szerint huszonöt fogvatartott havonta 180-200 korszerű zárkaajtót szerel majd össze Szegeden.

KECSKEMÉT

Tanulva festenek

A Bács-Kiskun Megyei Bv. Intézet fiatalok elítéltejei közül nyolcan választották tavaly ősszel a tanulás lehetőségét, ők szobafestőnek készülnek. Az oktatás eredménye már néhány hónap után meglátszik a fiatalok részlegén, hiszen több kifestett helyiség és frissen mázolt ajtó dicséri szakemberi kezük munkáját. A „diákok” két tanévig tanulják a festő szakmát, a végén államilag elismert szakmunkás-bizonyítványt kapnak. A most kézhez kapott féléves bizonyítvány arról értesített mindenkit, hogy sikerrel vették az eddigi akadályokat. Az első nehézségeket leküzdve a fogvatartottak a festéshez szükséges elméleti és gyakorlati tudás elsajátítása mellett még egy fontos dolgot is megtanultak: egymásra figyelni és együttműködve megoldani a feladatokat. Talán a megerősödött közösségi munkának is köszönhető, hogy az 1956-os forradalom 60. évfordulójára összeállított műsorukról a kecskeméti városi televízió is hírt adott.

Szülőnek lenni jó

A Váltó-Sáv Alapítvány tízalkalmas foglalkozást tart a kecskeméti fiatalok lányoknak, megismertetve őket a szülővé válás folyamatával, a gyermekvállalás és a gyermeknevelés minden szépségével és nehézségével. A programban az intézetben elhelyezett mind a kilenc fiatalok lány részt vesz.

A kérdés, hogy hogyan legyünk jó szülők, aktuálisabb nem is lehetne, hiszen nap mint nap hallhatunk arról, hogy egyes szülők miként veszélyeztetik saját gyermekeik életét, testi épségét, szellemi fejlődését. Aktuális azért is, mert a fiatalok nők részlegén több várandós kismama töltötte, sőt jelenleg is tölti büntetését. A foglalkozásokat olyan felkészült, gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó pedagógus szakemberek tartják, akik fel tudják készíteni a fiatalok lányokat a családalapítás, a gyermeknevelés során adódó problémák megoldására, és a párkapcsolati nehézségek áthidalásában is tudnak tanácsokat adni.

ÁLLAMPUSZTA, MISKOLC

Informatikai képzés Állampusztán és Miskolcon

A GINOP 6.1.2 Digitális szakadék csökkentése elnevezésű informatikai képzés folyik jelenleg Állampusztán és Miskolcon. Állampusztán negyvenöt fogvatartott kezdte meg a tanulmányait. A képzés két modulra bontható, amelyekben a fogvatartottak egyrészt megismerkednek a digitális világgal, illetve önállóan is képesek lesznek használni az informatikai eszközöket. Az első oktatási héten számítástechnikai alapismereteket, a második héten az internetes ügyintézkést, a Word alkalmazás ismereteinek szélesítését és a közösségi oldalak használatát tanulják. Állampusztán ez idáig negyvenötön kaptak tanúsítványt, jelenleg további negyvenöt fő képzése van folyamatban.

Miskolcon tizenöt fogvatartott részvételével indult meg az informatikai képzés, szintén a GINOP 6.1.2 Digitális szakadék csökkentése projekt keretében. Az intézet tervei szerint az oktatás a szirmabesenyői fiatalok intézetében is folytatódik a jövőben.

PÉCS

Szakképzés indult Pécsen

Szobafestő-mázoló, tapétázó szaktanfolyam indult január 24-én a Baranya Megyei Bv. Intézetben. A keresztfél éves képzésen előzetesen letartóztatott és elítélt, felnőtt, illetve fiatalok fogvatartottak egyaránt részt vesznek.

A képzés feltétele a 8 általános iskolai osztály megléte, valamint az egészségügyi alkalmasság. A pécsi Pollack Mihály Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola tanárai közreműködésével, együttműködési megállapodás alapján valósul meg a keresztfél éves tanfolyam, amely másfél évig tart. Ez alatt a hallgatók ösztöndíjat, sikeres záróvizsgát követően pedig bizonyítványt kapnak.

Az elméleti oktatás hetente négy napon át, öt óra időtartamban folyik. A tanulók a gyakorlati tapasztalatok megszerzése érdekében az intézet területén fognak karbantartási, felújítási munkákat végezni. A munkaruhát az intézet, a szükséges eszközöket a szakiskola biztosítja.

Játékos

A tavalyi kvízzjáték eredményei

Tavaly a második évfolyamában járt az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet Börtönújságban meghirdetett kvízzjátéka. A játékban 312 fogvatartott vett részt, ennyien küldték be a megadott határidőre válaszaikat.

Eredmények

Első helyezett: Szudóczki Norbert (Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön), aki a győztesnek járó oklevélben és tárgyjutalomban részesül.

A Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön a fogvatartott teljesítménye alapján megnyerte a műveltségi vetélkedő vándorkupáját, melyet a III. műveltségi vetélkedő zárásáig birtokolhat.

A **második helyezés** díját megosztva nyerte *dr. Németh Norbert Barna* és *Nagy Ferenc*, mindketten a Tiszalöki Országos Bv. Intézetből küldték be a helyes válaszokat. Ők a második helyezettnek járó oklevélben és tárgyjutalomban részesülnek.

A **harmadik helyezés** díját szintén megosztva nyerte *Ökrös Beáta* (Heves Megyei Bv. Intézet) és *Sándor Zoltán* (Állampusztai Országos Bv. Intézet), díjuk oklevél és tárgyjutalom.

A részt vevő tíz intézet közül a legaktívabb – figyelembe véve az intézetből részt vevő fogvatartottak és megfejtett fordulók számát – a Tiszalöki Országos Bv. Intézet, ahonnan hetvenhatan küldtek be megfejtést.

Minden versenyben részt vevő fogvatartottnak gratulálunk!

A játék idén is folytatódik, első feladványunk az újság 12. oldalán található.

Harsányi Gábor Börtönszínháza Pécsen

Harsányi Gábor színművész évekkal ezelőtt írta meg a Börtönszínház című darabot, amelyet magyar színházak és több bv. intézet mellett nagy sikerrel játszottak a New York-i Broadwayn is. A pécsi börtönben január 20-án mutatták be a darabot. Az egyfelvonásos színművet három fogvatartott adta elő. A történet egy börtön zárkájában játszódik. Az idősebb szereplő, *Maki bácsi*, tíz éve tengeti itt a napjait, de egy új elítélt érkezése fenekestül forgatja fel életét: a börtönbe került fiatal színész szárnyaló fantáziája a szabadságot hozza el a börtön falai közé. A Börtönszínházban megszűnnek a határok, az elítéltek képzeletükben utazva bejárják az egész világot. Ám emberileg és művészileg is próbatétel elé állítja a két fegyencet, amikor a játék kegyetlen hatalmi harccá változik. Küzdenek egymás ellen a színházért, mintha az életük lenne a tét. A darab az emberi szituációkról és a morális megpróbáltatásokról szól, sok humorral és még több drámai fordulattal. Mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztály számára igazi katartikus élményt nyújtott az előadás.

Nem az én bűnöm, mégis az én büntetésem

Fogvatartottak által készült alkotások mellett egy civil szervezet önkéntesének börtönfotóiból nyílt kiállítás január 6-án Salgótarjánban.

A Balassagyarmati Fegyház és Börtön, valamint a Nógrád Megyei Cigány Kisebbségi Szószólók Szövetségének közös szervezésében Gyórfy Anna fotóiból, valamint a Balassagyarmaton elhelyezett fogvatartottak dombor, valamint palóc áttört technikával készült fafaragásaiból és festményeiből nyílt tárlat a nógrádi megyeszékhely Roma Alkotóműhelyében. A fotók a börtön falai között készültek, melyek fókuszában a fogvatartottak családi kapcsolata, azon belül is a gyermekek szerepelnek. Gyórfy Anna, a fotók készítője elmondta, hogy a képen szereplő személyek bizalma sokat segített a jelenetek megörökítésében, amelyekkel meghitt pillanatok és örömteli találkozásokat igyekszik bemutatni.

Drámapedagógia a Gyűjtőben

Úgy tűnik, gyümölcsöző utóélete van a tavaly ismét megrendezett börtönszínházi találkozóknak, ahol a Gyűjtő a „Vass Péter becsülete” című drámával lépett fel.

„– Nézz a szemembe! Miért hazudtál? – Nem hazudtam!” Vajon miként lehet feloldani az ilyen és a hasonlóan induló konfliktusokat? Egyebek mellett erre keresik a megoldásokat a Gyűjtő drámapedagógiai foglalkozásának résztvevői. A szakkörön részt vevő harminc fogvatartott a beszédkészséget fejlesztő tréningek és a helyzetgyakorlatok után az elmúlt évben előadásával is bizonyította tehetségét, amelyet civil közönségnek, a budapesti Pincészínházban is telt ház előtt mutattak be. Az intézetben január végétől folytatódnak a drámapedagógiai foglalkozások. A tavalyi sikerdarab szereplői elkészítették az alapmű paródiáját is. Hamarosan megkezdődnek az olvasópróbák, a bemutató márciusra várható.

Utolsó előadás az ország első közsínházában

A miskolci bv. intézet színjátszó köre januárban utolsó alkalommal adta elő *Szilágyi Domokos Öregek* könyve című novelláját a Miskolci Nemzeti Színház Játékszínében. *Harsányi Attila*, a Miskolci Nemzeti Színház színművészének irányítása alatt az öt fogvatartott igazi csapatát kovácsolódott, ismertséget, önbecsülést és bizalmat hozva, ami erős mankót adott az újrakezdéshez. A színművész eredeti célja az volt, hogy foglalkozásaival segítse az elítéltek életét, ám olyan nagy kreativitást, lelkesedést és kitartást tapasztalt a börtönlakók részéről, mely arra ösztönözte, hogy a darabot a nagyközönségnek is bemutassák. Januárban a többször bemutatott színmű utolsó előadását láthatták Miskolcon az érdeklődők. Harsányi Attila színművész a siker láttán azt tervezi, hogy egy rendszeresen játszó börtönszínházat hoz létre Miskolcon, melyet a börtön vezetése is támogat.

Nő a reintegrációs őrizet időtartama

Hatékonyan működik a reintegrációs őrizet, hiszen bevezetése óta közel 800 elítélt élhetett a lehetőséggel, hogy szabadságvesztésük utolsó maximum hat hónapját otthonukban, távfelügyeleti eszközzel töltsék. Jelenleg 221 elítélt van reintegrációs őrizetben. 2017. január 1-jétől pedig még szélesebb körben nyílik lehetősége a fogvatartottaknak arra, hogy igénybe vegyék a jogintézményt, és az őrizet időtartama is növekedni fog, segítve a visszailleszkedést a családba, a munkakörnyezetbe, a társadalomba és nem utolsósorban csökkentve a börtönök telítettségét.

Eperjes Károly a hitről és a bűnről

Eperjes Károly Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész január 9-én járt a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben. A fogvatartottaknak katolikus hitéről és arról a lelki pluszról beszélt, melyet a hit adhat a bűntől való megtisztuláshoz. Ez a találkozó folytatása azoknak a programoknak, melyek során a fogvatartottak híres művészek példáján keresztül kaphatnak segítséget a szabadulásuk utáni visszailleszkedéshez. Így találkoztak már *Hobóval*, *Laár Andrással* és a Muzsikás Együttes tagjaival is.

A művész gyermekkori élményeit osztotta meg, melyek kezdettől a katolikus hit felé terelték. Győr-Moson-Sopron megyében, Hegykő községben született. Apai és anyai ágon is papi felmenőkkel rendelkezik. Mivel szülei a kommunizmus ideje alatt voltak pedagógusok, a saját falujukban nem gyakorolhatták vallásukat a följelentés veszélye miatt. A nagyszülők, rokonok összedobták a pénzt egy motorbiciklire, és onnantól fogva azzal járt át a kétgyermekes család Kapuvárra, vagy valamelyik környéki faluba szentmisére. Eperjes Károly kiemelte, életében eljött egy meghatározó pont,

Életmentő reintegrációs őrizetes

Eperjes Károly ezt az esetet említette a győri beszélgetésen. Január 8-án történt, hogy egy reintegrációs őrizetes éppen a kutyáját sétáltatta a kaposvári Deseda-tó partján a részére meghatározott reintegrációs őrizeti zónán belül, amikor egy korcsolyázó férfi alatt beszakadt a tó jége. A bajba jutott segítségére siető elítélt férfi – nagy lélekjelenlétről téve tanúbizonyságot – az egyik közeli háznál létrát, párja ezzel egy időben a segélyhívó számon segítséget kért. Az őrizetes férfi – a mentéssel saját életét is kockáztatva – két létra és kötelek segítségével megközelítette a lassan vízbe süllyedő férfit. Amikor a közelébe ért, már alatta is ropogott a jég, ezért egy létrára kötött kötelet dobott a jeges vízben fuldoklónak, így sikerült őt kihúznia a vízből.

Később a kiérkező katasztrófavédelem munkatársai segítettek nekik a partra jutásban.

A megmentett férfi a legnagyobb közösségi portálon ezekkel a szavakkal mondott köszönetet: „Én voltam a korcsolyázó, aki alatt beszakadt a jég. Itt is szeretném megköszönni megmentőimnek, amit értem tettek, különösen az egyik tanítványom édesapjának, aki önfeláldozóan és szakszerűen, azonnal a segítségemre sietett.”

- amikor valami megváltozott benne, addig „vasárnapi keresztény” volt, de attól kezdve naponta jár szentmisére. Szeretne segíteni, ezért több büntetés-végrehajtási intézetben megfordult már, például egy alkalommal szenteste idején Sopronkőhidán.
- Elsődlegesnek tartja, hogy a fogvatartottak megértsék, hogy mi a bűn, mert csak innentől lehet továbblépni. A bűn szerinte az, ami az Istennek, másoknak és saját magunknak is rossz. A jó, ami mindenkinek jó. Ha bűnt követ el az ember, azt rendbe kell tenni. Hiszen ha valaki rossz lelkiismerettel megy ki a börtönből, vissza is fog kerülni. Tudni kell a kegyelemre igent, a kísértésre nemet mondani. Mindenki maga dönti el, hogy meg tud-e bocsátani annak, akiért és annak, aki ellen cselekedett. De elsősorban, hogy meg tud-e bocsátani saját magának.
- Végezetül egy reintegrációs őrizetben lévő elítélt férfi példáját említette, aki megmentette egy ember életét, aki nélküle a jeges vízbe fulladt volna.

Szabados Éva cikke nyomán

Nagyon sok pluszt adott a képzés

Kezükbe vehették bizonyítványaikat február 9-én a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet Mélykúti aleggységének azon fogvatartottjai, akik vendéglátó-eladó OKJ-s képzésen vettek részt. Négyen, akik jelenleg reintegrációs őrizetben vannak, engedélyt kértek a bv. bírótól, hogy eljöhessenek és levizsgálhassanak. Így P. M. és K. E. is, akik a vizsga végeztével mindketten megkönnyebbülve válaszoltak kérdéseinkre.

Börtönújság: – Miért tartotta fontosnak, hogy jelentkezzen a képzésre?

P. M.: – A főzés a szenvedélyem, egyszerűen imádom. Kikapcsol, kreativitást igényel, lehet játszani az ízekkel, alkotni. Úgy gondolom, hogy minél többet tanul az ember, annál több személyisége lesz, és mindig is vonzott az új ismeretek megszerzése.

K. E.: – Csak később csatlakoztam a képzéshez, a lemaradást be kellett hoznom, amihez minden segítséget megkaptam. Volt olyan óra, amire a munkám miatt nem tudtam bejárni, ezt később pótoltam. Szerintem, ha igazán szeretnénk elérni valamit, akkor megtaláljuk a megoldást, hogy azt véghez is vigyük.

Tervezi, hogy a későbbiekben ebben a szakmában fog elhelyezkedni, esetleg továbbtanul a témában?

P. M.: – Még ezt sem tartom kizártnak. Most elsősorban arra koncentrálok, hogy minél hamarabb megszerezem a nyelvvizsgát, hiszen korábban elvégeztem egy külkereskedelmi főiskolai szakot, de nyelvvizsga hiányában még nem vehettem át a diplomámat. Ez a vendéglátóképzés és a rendszeres elméleti és gyakorlati órák visszavezettek a tanulás világába, és most úgy érzem, hogy megvan a kellő lendületem a nyelvtanuláshoz is.

K. E.: – Mindig is nagyon érdekelt a gasztronómia, szeretek főzni, tevékenykedni a konyhában. Lehet, hogy folytatom és jobban elmélyülök a sütés-főzésben. Nagyon sok pluszt adott a képzés azonkívül, hogy hasznosan töltöttem el bent az időt, sokkal motiváltabb lettem.

Jelenleg reintegrációs őrizetben van, külön bv. bírói engedéllyel vehet részt a záróvizsgán. Hogyan telik egy átlagos napja?

P. M.: – Szerencsésnek mondhatom magam, hiszen örömmel vártak vissza a korábbi munkahelyemre, ahol ugyanabban a munkakörben dolgozom, mint börtönbe kerülésem előtt. Február 1-jétől alkalmaznak, 7 órától, 19 óráig vagyok „kimenős”, mivel délelőttös és délutános műszakban is foglalkoztatnak. Fontos szerepet játszik életemben a sport is: a börtönben is mindig szakítottam időt arra, hogy mozogjak, rendszeresen futottam, úgy szerveztem a benti munkámat és egyéb kötelezettségeimet, hogy beleférjen időmbe a testmozgás.

K. E.: – Egyelőre még nem találtam munkát, éppen most ez az, ami a legjobban foglalkoztat, hiszen nagyon szeretnék újra dolgozni. Jelenleg korlátozottak a lehetőségeim, mivel egy kis településen élek, ahol nehezebb elhelyezkedni. Nem csak a rendszeresség és a jövedelemszerzés miatt, hanem azért is fontos ez számomra, mert most csak hetente kétszer kapok „kimenőt”, ami nem sok, így most nincs nagy mozgásterem.

A börtönbe vonulással egy csapásra megváltozik az ember élete, és nyilván levon bizonyos következtetéseket. Hogyan változtatta meg gondolkodásukat a benn eltöltött idő?

P. M.: – Így igaz, máshogyan szemlélem a körülöttem levő világot. Az élet pozitív oldalára koncentrálok, próbálok megfigyelni és kiragadni a jó dolgokat és azokkal foglalkozni. A börtön komoly tanulópenz volt számomra, és azt hiszem, sohasem fogom elfelejteni, hogy nem szabad

- feltétel nélkül megbíznom az emberekben, különben könnyörtelenül kihasználnak, és abból csak negatív dolgok származhatnak.
- **K. E.:** – Nemcsak a közvetlen környezetem, hanem én is észrevettem a változásokat magamon. Magatartásom alapvetően megváltozott, sokkal türelmesebb, összeszedettebb lettem.

Varga Zsófia

Országos Műveltségi Vetélkedő harmadik évfolyam

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Főosztálya 2014-ben hirdette meg az „Aktív hétköznapiak” című pályázatot, amelyre az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet munkatársai az Országos Műveltségi Vetélkedő nyertes ötletével pályáztak. A játék ebben az évben is folytatódik, a harmadik évfolyam első kérdéssora következik.

Aki kedvet érez a vetélkedőben való részvételhez, válaszolja meg a feladatsorokat, majd a válaszokat névvel, nyilvántartási számmal és intézetének megjelölésével adja le reintegrációs tisztjének. Minden helyes válasz egy pontot ér, így egy feladatsor helyes kitöltésével maximum tíz pont érhető el. A játékban való részvételnek nem feltétele, hogy a játékosok minden tesztort kitöltsenek, illetve minden kérdést megválaszoljanak. Az első helyezést az összesítést követően a legtöbb pontot elérő fogvatartott nyeri el. Az első három helyezett oklevélben részesül, és a nyerménylistán értékes tárgyjutalmak is szerepelnek. A legaktívabb intézetek is tárgyjutalomban részesülnek. Az első helyezett emellett megnyeri intézetének a vetélkedő vándorkupáját. (A tavalyi év eredményei a 8. oldalon – a szerk.)

A megfejtések leadási határideje: **2017. április 15.**
A feladatsor helyes válaszait a következő lapszámunkban közöljük.

Mindenkinek jó szórakozást és eredményes munkát kívánunk az első tesztort kitöltéséhez!

III. Országos Műveltségi Vetélkedő, első feladatsor

Ki írta azt a verset, amelyből idézünk?

1. „A nagy világon e kívül nincsen számodra hely,
áldjon vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell”
A: Vörösmarty Mihály (költő drámaíró, ügyvéd)
B: Kölcsey Ferenc (költő, politikus, kritikus)
C: Kisfaludy Sándor (költő)
D: Czuczor Gergely (költő, nyelvtudós)
2. „Te állandó vagy bennem e mozgó zűrzavarban, tudatom mélyén fénylesz örökre mozdulatlan, s némán”
A: Sárközi György (költő, író, műfordító, szerkesztő)
B: József Attila (költő)
C: Szabó Lőrinc (költő, műfordító)
D: Radnóti Miklós (költő, műfordító)
3. „A magyarok istenére esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!”
A: Bajza József (költő, műfordító, színgazgató, kritikus)
B: Petőfi Sándor (költő)
C: Arany János (költő, író, műfordító, szerkesztő)
D: Tompa Mihály (költő)
4. „Harmadnapja nem eszek, se sokat, se keveset, húsz esztendőm hatalom, húsz esztendőm eladom.”
A: Kassák Lajos (író, költő, műfordító, festő)
B: Radnóti Miklós (költő, műfordító)
C: József Attila (költő)
D: Ady Endre (költő, publicista)
5. „Ez volt ám az ember, ha kellett, a gáton, nem terem ma párja hetedhét országon.”
A: Arany János (költő, műfordító, szerkesztő)
B: Fazekas Mihály (költő)
C: Garay János (költő, író, szerkesztő)
D: Petőfi Sándor (költő)
6. „Balsors, akit régen tép, hozz rá víg esztendőt, megbűnhötte már e nép, a múltat, s jövődőt!”
A: Kazinczy Ferenc (író, költő, nyelvújító)
B: Vörösmarty Mihály (költő drámaíró, ügyvéd)
C: Berzsenyi Dániel (költő)
D: Kölcsey Ferenc (költő, politikus, kritikus)
7. „Megtestesült az örökös nagy eszme, ím, a teremtés béfejezve már”
A: Madách Imre (költő, drámaíró, politikus)
B: Kisfaludy Sándor (költő)
C: Vörösmarty Mihály (költő drámaíró, ügyvéd)
D: Katona József (drámaíró)
8. „Mivel rühellé a prófétaát, félt a várostól, siva-tagba vágyott, ahol magány és békesség övezze.”
A: Babits Mihály (költő, író, műfordító, szerkesztő)
B: Vajda János (költő, író, hírlapíró)
C: Vas István (költő, író, műfordító)
D: Karinthy Frigyes (író, költő, műfordító)
9. „Ma már nem reszketek tekintetedre, ma már tudom, hogy egy voltál a sokból, hogy ifjúság bolondság.”
A: Kosztolányi Dezső (író, költő, műfordító, esszéista)
B: Tóth Árpád (költő, műfordító)
C: Dsida Jenő (költő)
D: Juhász Gyula (költő)
10. „Hiába döngetek kaput, falat, s mégis megkérdem tőletek: szabad-e sírni a Kárpátok alatt?”
A: Ady Endre (költő, publicista)
B: Gyóni Géza (költő)
C: Babits Mihály (költő, író, műfordító, szerkesztő)
D: Füst Milán (író, költő, drámaíró, esztéta)

A negyedik tesztort megfejtései: 1: Ecuador, 2: birka és ló, 3: mókuszpém, 4: kutya, 5: Albert, 6: karmazsinvörös, 7: Új-Zéland, 8: nulla, 9: három, 10: második. Az ötödik tesztort megfejtései: 1: bálna, 2: Görgey Artúr, 3: szabály, 4: Rio de Janeiro, 5: zárt tér, 6: Ingrid Bergman és Humphrey Bogart, 7: Weöres Sándor, 8: Mengyelejev, 9: Panama-csatorna, 10: Betlehem